

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 15 maja 2017 r.

Poz. 3138

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.349.2017 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 11 maja 2017 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXVIII/311/2017 Rady Gminy Psary z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą – Prawo oświatowe na okres od dnia 1 września 2017 roku do dnia 31 sierpnia 2019 roku, dalej jako „uchwała” - w części, określonej w § 2 pkt 3 uchwały - jako sprzecznej z art. 210 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60), dalej jako „ustawa” w zw. z art. 7 Konstytucji RP.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 marca 2017 r. Rada Gminy Psary podjęła uchwałę Nr XXVIII/311/2017 w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą – Prawo oświatowe na okres od dnia 1 września 2017 roku do dnia 31 sierpnia 2019 roku.

W podstawie prawnej uchwały powołano m.in. przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 210 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 11 kwietnia 2017 r.

W toku postępowania nadzorczego organ nadzoru uznał, iż przedmiotowa uchwała w części jest niezgodna z prawem.

Zgodnie bowiem z treścią art. 210 ust. 1 ustawy rada gminy po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, o której mowa w art. 208 ust. 3 i 4, w terminie do dnia 31 marca 2017 r. podejmuje uchwałę w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą - Prawo oświatowe, na okres od dnia 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r.

W oparciu o wyżej wskazany przepis należy wskazać, iż uchwała podjęta na podstawie art. 210 ust. 1 ustawy powinna dotyczyć dostosowania sieci do nowego ustroju szkolnego i ustalać tę sieć na lata szkolne 2017/18 oraz 2018/19. Uchwała ta odzwierciedla zatem zmiany wprowadzane w systemie oświaty - zarówno mocą przepisów ustawowych, jak też decyzją organów jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie, zgodnie z art. 210 ust. 4 ustawy, uchwała, stanowi akty założycielskie szkół, o których mowa w art. 117 ust. 6 i 7, art. 129 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 pkt 1, 2 i 9, art. 182 ust. 1 pkt 1 i 3, art. 200 ust. 1, art. 201 ust. 1 pkt 1, 3 i 5, ust. 2 pkt 1, 3, 5 i 7 oraz ust. 3 pkt 1, 3, 5 i 7 ustawy, prowadzonych przez gminę, i w tej części zawiera:

1) typ, nazwę i siedzibę szkoły;

2) dzień rozpoczęcia działalności przez te szkoły, określony zgodnie z art. 129 ust. 2, 4 i 6;

3) rok szkolny, w którym rozpoczyna się kształcenie w klasie I - w przypadku szkół podstawowych powstałych w wyniku przekształcenia gimnazjów;

4) wskazanie klas, które będzie obejmowała struktura szkoły podstawowej - w przypadku szkół, o których mowa odpowiednio w art. 117 ust. 6 i 7 oraz art. 200 ust. 1.

Tymczasem, § 2 pkt 3 uchwały, o następującym brzmieniu: „*Szkoła Podstawowa w Psarach, ul. Szkolna 32, przejmuje mienie, wierzytelności i zobowiązania oraz dokumentację Gimnazjum im. marsz. Józefa Piłsudskiego w Psarach z siedzibą w Psarach przy ul. Szkolnej 32*”, wykracza poza delegację ustawową. W ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Psary była upoważniona jedynie do podjęcia uchwały w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą - Prawo oświatowe, na okres od dnia 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r., która jednocześnie będzie zawierać akty założycielskie ww. szkół.

Nadto, w niniejszej sprawie, dla oceny wagi uchybienia dokonanego przez Radę Gminy Psary kluczowe znaczenie ma fakt, iż podjęta uchwała w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego jest aktem prawa miejscowego. Akty prawa miejscowego zaliczane są przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły, a zatem muszą odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do zasad tworzenia i obowiązywania systemu źródeł prawa. Istotna jest tu norma zawarta w art. 94 Konstytucji, zgodnie z którą organy samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Oznacza to, iż podejmując akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny między aktem wykonawczym a ustawą, co z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. Jednocześnie należy podkreślić, iż naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji, zaś normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 11 maja 2011 r., sygn. akt II SA/Gd 244/11, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Wobec powyższego, wykroczenie przez Radę Gminy Psary poza delegację ustawową należy uznać za istotne naruszenie prawa, tj. art. 7 Konstytucji RP. Organ nadzoru podkreśla, iż jedną z podstawowych zasad działania organów administracji publicznej jest zasada praworządności, to jest działania tych organów na podstawie i w granicach prawa. Jest to zasada rangi konstytucyjnej, z której wynika w szczególności zakaz domniemywania kompetencji organu władzy publicznej, a tym samym nakaz by wszelkie działania organu władzy publicznej były oparte na wyrażnie określonej normie kompetencyjnej.

Dodatkowo wskazać należy, iż Rada Gminy Psary w § 2 pkt 1 uchwały niefortunnie sformułowała zapis, iż „*z dniem 1 września 2017 r. zakłada się Szkołę Podstawową w Psarach z siedzibą w Psarach przy ul. Szkolnej 32*”, z uwagi na fakt, iż w niniejszej sprawie Szkoła Podstawowa powstanie w wyniku przekształcenia Gimnazjum im. marsz. Józefa Piłsudskiego w Psarach. Jednakże, w ocenie organu nadzoru, przedmiotowa regulacja stanowi nieistotne naruszenie prawa.

Konkludując, zdaniem organu nadzoru, Rada Gminy Psary ustanawiając w przedmiotowej uchwale regulację dotyczącą przejęcia mienia, wierzytelności, zobowiązań oraz dokumentacji Gimnazjum im. marsz. Józefa Piłsudskiego w Psarach z siedzibą w Psarach przy ul. Szkolnej 32 przez Szkołę Podstawową w Psarach przy ul. Szkolnej 32 wykroczyła poza delegację ustawową. Takie działanie należy uznać za istotne naruszenie prawa, tj. art. 210 ust. 1 ustawy w zw. z art. 7 Konstytucji RP.

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr XXVIII/311/2017 Rady Gminy Psary z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą – Prawo oświatowe na okres od dnia 1 września 2017 roku do dnia 31 sierpnia 2019 roku, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności we wskazanym zakresie uzasadnionym i koniecznym.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. WOJEWODY ŚLĄSKIEGO
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz

Otrzymują:

1. Rada Gminy Psary,
2. a/a.